

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sorára 6 kr.; belyegítések minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik a lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 , 50 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Maros-Vásárhelyi Jogászegylet“ becses megbízásából van szerencsénk értesíteni a t. olvasó közönséget, mikép a „Székely Hirlap“ a jövő 1874. évben is folytatni fogja, augusztus hó óta nagyobb élénkség és tevékenységgel megkezdett pályáját.

Mig Kuti Albert barátunk, a lap jogi részének vezetője arról gondoskodik: hogy olvasóink a hazai törvénykezés és jogi élet mezején, a mindennapi kenyérhez hasonló szükségességgű tájékozást és utbaigazítást nyerjenek: nekünk a következő czélok fognak szemünk előtt lebegni.

Főtörékvésünk lapunkat a székely érdekek közhasznu organumává tenni: hogy abban a különböző székely vidékeken felmerülő sérelmes panaszok, méltányos felajdulások, hív viszhangra találjanak; hogy védője, szószólója legyen minden igaz ügynek a székelyföldön.

Nines szándékunkban magas politikát űzni; de gondoskodva lesz: hogy a világesemények főmozzanatairól olvasóink kimerítő tájékozást nyerjenek.

A hazai állapotok, a különböző pártok állásának hű tükrévé kívánjuk lapunkat tenni; ezek közül azon párt támogatására ajánljuk fel csekély erőnket, mely a kiegyezési alapon, a Deák Ferencz zászlója alatt, a *józan szabadelvűség* ösvényén fog haladni.

Mint eddig, ugy ezentul is kérlelhetlen ostorozói leszünk a társadalmi, nevelésügyi stb. téren felburjánzó ferdeségeknek és hiábanvalóságoknak. Tapasztalásból tudjuk, hogy ez nem valami háládatos foglalkozás. De a ki bozót kiirtására szánta magát: annak békével kell tűrnie, ha ruháját megtépi, arcát megvérezi a tövis.

A „Székely főváros“ érdekeit is felkarolandja lapunk, ezek körül is az igazság és méltányosság vezérelvén tollunkat.

Tárczacikkekről is gondoskodva lesz lapunkban. Nem ígérhetünk hosszas beszélyeket, idegfeszítő regényeket, mert lapunk szük teréhez mértten az eféle olvasmányokat csak morzsánsként közölhetnők, a mi inkább bosszantására, mint élvezetére szolgálja olvasóinknak. Tárczáink tárgyait ismeretterjesztő érdekes cikkek képezendik, oly modorban előadva, hogy azokból mulatva okuljan az olvasó.

A rendelkezésünkre készen álló és segédkezéssel biztató erők minket azon biztos kilátásra jogositanak: hogy olvasóinknak tett ígéreteinket hiven beválthatjuk.

Ajánljuk a „Székely Hirlap“-ot a t. olvasó közönség pártoló figyelmébe.

Maros-Vásárhelytt, 1873. december 18.

Mentovich Ferencz,
felelős szerkesztő.

Néhány szó szerkesztőéhez.

E lap jogi részének vezetését a „Jogász-Egylet“ megtisztelő bizalma folytán jövőre is átvettem. Sokkal inkább érzem és ismerem az elvállalt feladat fontosságát, hogysem fellengős ígérekkel lépjek fel; valamint nem tettem ezt félévvel ezelőtt, midőn működésemhez kezdtem, nem teszem most sem, midőn a letűnt idő után ahoz talán némi igényem lehetne.

Igyekeztem a lap jogi része iránt is figyelmet kelteni; tartózkodva a hosszas s pusztán elméleti fejtegetésektől, inkább rövid s gyakorlati irányú értekezéseket közöltem; fejlődő jogrendszerünk épületéhez, nem annyira idegen, mint hazai jogéletünkől szerzett körülményeinknek megfelelő anyagot kívántam összehordani.

Nem egy dolgozat jelent meg, mely meglévő törvényeink hiányaira mutatva, főleg gyakorlati jogászaink előtt élénk — a lap terén kifejtett eszmecserében nyilvánuló — érdekltséget keltett fel.

Szemelött tartottam továbbá azt: hogy vidéki tagtársaink az egylet rendes választmány és szakosztályi üléseiről koronként értesíttessenek.

Nem egy avatott szakférfi ígérte jövőre is munkálkodását; erőm gyengeségével szemben, a mult feletti megnyugtató öntudat mellett e nagybecsű támogatásra építem a jövő reményét, s e reményből merítem azon meggyőződést: *hogy a lap jogi része czéljának ezután is megfelelel.*

Végül tisztelettel tudatom, miként vidékről érkezett számos s több oldalról megtalálások folytán „Értesítő“ czimén a lapnak egy külön rovattal megoldása vált szükségessé. E rovatban ugy a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hivatal, kir. törvényszék és m. kir. titéltábla előtt levő perek és ügydabok állása felől külön értesítés találánd helyet.

Rendes előfizetőink a megtalálásaikra adandó *dijmentes értesítés* kedvezményében részesülendnek; a nem előfizetők e részbani megkereséseinek pedig, esetenkénti 2 frt tiszteletdíj beküldése mellett tehetünk elget.

Gondoskodva van a megtalálások lehető gyors elintézése felől, s kérem azokat közvetlen Régiabromvásár-utczai 693. szám alatt levő ügyvédi irodámba intézni.

Maros-Vásárhelytt, 1873. december 18.

Kuti Albert,
ügyvéd és a „Sz. H.“ főmunkatársa.

Előfizetési díjak: Egy évre (jan.—decz.) **6 frt.** Félévre (jan.—jun.) **3 frt.** Negyedévre (jan.—márcz.) **1 frt 50 kr.**

Az előfizetési pénzek a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalába (Wittich Józsefféle könyvkereskedés) inzendők bérmentve.

Az előfizetési pénzeket postautalvánnyal kérjük beküldeni.

Gyűjtőknek minden 8 példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Maros-Vásárhelytt, 1873. december 18.

Wittich J. könyvkereskedése
a „Sz. H.“ kiadója.

Lapunk mai számához vannak mellékelve: a „Vasárnapi U.“ „Kis Vasárnapi Ujság“ és a „Képes Néplap“ előfizetési felhívása.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Az ausztriai uj bünvádi eljárás.

I.

Az osztrák örökös tartományokban jövő év kezdetével életbelép az 1873. május hó 23-án szentesített bünvádi eljárás.

Mi is hasonló reformokat várunk, s így nem lesz időszerűtlen ezen törvény ismertetése.

Ausztriában is élénk volt a vágy, hogy az újabb jogtudomány, gyakorlat és az alkotmányos élet megnyíltával ott is beállott szabadabb szellemmel ellenkező 1853-ki osztr. büntető perrendtartástól megszabaduljanak. Csaknem nyolcz éven át foglalkozott az osztrák törvényhozás ezen eszmével. Már 1867-ben terjesztett be egy erre vonatkozó törvényjavaslatot akkori igazságügyér báró Hye a törvényhozó testület elé. Az alapelvek a bizottmányokban, valamint számos osztrák- és külföldi jogtudósok által megvitattattak, s az egymást felváltó igazságügyminiszterek Dr. Hein, Dr. Herbszt és Tschabuschnig kezén a javaslat többfele változáson ment át, mig azt a mostani osztr. igazságügyér Dr. Glazer uj alakba öntve 1872. január 16-án ismét a Reichsrath elé tetjesztette s 1873. május 23-án kevés változtatással törvénynyé vált.

Örömmel olvastuk ezen törvényt, melyet Dr. Glazer fennkölt szabad szelleme leng át, s mely a jogtudomány és gyakorlat jelenlegi színvonalán áll. Sajnáljuk, hogy e lap szük tere miatt rövidre csakis a főbb elvek kiemelésére kell szorítkoznunk, s nem ismertethetjük részletesen ezen törvény jeles indoklását is. Ezen bünvádi eljárás 27 fejezetre és 494. §-ra van osztva, s kiegészítetik az esküdtek lajstromának összeállításáról és az esküdtszékek működésének időleges megszüntethetőségéről szóló törvények által.

Alapelvül az van elfogadva, hogy a büntetésre méltó cselekvény bíróságilag csakis valamely vádló ajánlatára üldözhető. Ezen vádlási elvi (Anklageprincip) az egész törvényen tisztán és következetesen keresztül van vive, s ezen mondat érvényre emeléséből áll, hogy a hol nincs vádló, nincs bíró.

E szerint meg vannak szüntetve azon természetellenesen egyesítve volt kötelmek, melyek az 1853-ki osztr. bpts. azon elvénel fogva, hogy a magánvád alá tartozó eseteken kívül, az üldözés hivatalból történik, a bírót egy személyben a büns üldözője és bírójává tették, a mi főleg oly esetekben öltött kirívó színezetet, a melyekben az ügyész az üldözést nem kívánta.

A vád emelése s fenntartása a vádló dolga s tevékenysége a bíróság által sem ki nem egészíthetetik, sem nem helyettesíthetetik. A bírák azonban határozatuk hozatalánál csak a törvény és lelkiismeretük által vezettethetnek, s sem a tény minősítésénél sem a büntetés kiszabásánál nincsenek kötve a vádló nézetéhez.

Oly tényekért, melyek a büntető törvény szerint, itt a még érvényben levő 1852-ki osztr.

btkönyv értendő, csak a sértett fél kérelmére üldöztetnek, a vád emelése a magánvádlót illeti; minden más büntetésre méltó cselekvény, közvád alá tartozik, de a közvádlo visszalépése esetére, sértett fél a vádat fenntarthatja. Káros kérésére a büntető bíróság a bűncselekvényből eredt, bűnügyi uton tisztázható magánjogi követelések felett is határoz.

A pénzbírságok szabadon bocsátott foglyok segélyezésére s jelesen arra fordítandók, hogy valamely tisztességes keresetmódhoz juttassanak.

Bűnügyekbeni bíráskodásra hivatvák: 1-ör A járásbírságok, mint egyesbírságok a hozzájuk utalt kihágásokra nézve. Kötelezvék büntettek és vétségekérti előnyomozatokban is közreműködni.

2 or Az első folyamodási társasbírságok, melyek működnek:

a) mint vizsgálóbírságok általános elvként az lévén himondva, hogy büntettek- és vétségekért a vizsgálat a központban folytatandó. A bírói kamara — Rathskammer — azonban jogosítva van az előnyomozatokkal, vagy az elővizsgálattal részben vagy egészben, a törvényszék területén levő valamelyik járásbírságot megbízni, a vizsgálatot mindazonáltal bármikor ismét magához vonhatja, s erre kötelezve is van, mihelyt a vádló, vagy a gyanúsított kívánja.

b) mint bírói kamarák az előnyomozatok és elővizsgálatok felett. A bírói kamara, mely három tagból áll a bűnvizsgálatok örül van rendelve, s a vizsgálóbíró intézkedései elleni folyamodások felett határoz.

c) mint elsőbírságok az esküdszékek elejébe nem tartozó büntett és vétségek érdemleges eldöntése által és, mint másodbírságok kihágásért folyó ügyekben. Határozatát a törvényszék ezen két esetben 4 bírói tagból álló tanácsban hozza, incidens kérdésekben 3 tagu tanácsban határoz.

3-or. Az esküdszékek, melyek eleibe tartoznak a nyomtatványok által elkövetett büntettek; és vétségek, valamint a következő büntettek: felségárulás, közcsendháborítás, lázadás és zendülés, nyilvános erőszakoskodások a btk. 76., 77., 80., 78., 79. §§., ugy a 85., 86., 87. és 88. §§. szerint, ha legalább 5 évi börtön szabandó; a 90. és 91. §§. a 95. §. zártétele, 96. és 97. §. szerint, ha legalább 5 évi börtön szabandó; hivatali hatalommal való visszaélés, közhiteli papir- és pénzhamisítás; vallásháborítás, ha legalább 5 évi börtön szabandó, erőszakotétel, fajtalanások súlyosb esetei, gyilkosság és emberölés, magzat elhajtás és gyermek kitevés, ugy a súlyos testisértés, párbaj, gyújtogatás, lopás és sikkasztások, ha legalább öt évi börtön szabandó; rablás, csalás, rágalmozás és bünteti elősegélyezés oly esetekben, hol legalább 5 évi börtön szabandó. Ezen kívül a btk. 300 és 302. §§-ben körülírt vétségek.

Egyszersmind kimondatott az is, hogy oly esetekben, a hol nem esküdszék ítélt 5 évnél hosszabb börtönbüntetés nem szabható.

Az esküdszéki intézmény a javaslat szerint Galiczia-, Dalmatia- és Bukovinára nem szándékoltatott volt kiterjesztetni, de bukovinai képviselő dr. Tomascuknak 1872. június 3-án tartott jeles beszéde után, Glázer ettől elállott, s így az esküdszékek 1874 elejével Austria összes örökös tartományaiban életbe fognak lépni. Tomascuk a többek közt felemlítette, hogy ezen országok lakói is elegendő mivelséggel birnak az esküdszéki intézményre, hogy állnak ott, hol kivált az alpesi vidékek, Krain és Görcz lakói, állnak ott, hol a nagy orosz birodalom népei, kik daczára annak, hogy a szabad szellem fejlődésének, köztük mindig szárnya volt szegve, 1864. óta élvezik az esküdszéki intézmény előnyeit, s az még ott is gyakorlatinak és életképesnek bizonyult be

Mert az esküdszéktől nem kívántatik egyéb, mint természetes józan ész hogy a jót a rosszól, a tiltottat a megengedettől meg tudják különböztetni, ezt pedig jelesen a városok lakói meg tudják különböztetni. Avagy ha ezt nem tételezzük fel róluk, miként mondjuk ki törvény által azt, hogy a büntetőtörvény nem tudásával senki sem mentheti maát? Ezen elvnek csak ott van helye, a hol a nép a jogos és jogtalannak tudatával bir. Az esküdszéki intézmény hatalmas mívelődési factor, mert a hol életben van, ott a népben a jogérzet nagyban fejlődik, s tudatára jön annak, hogy az állam feladata a jogot védeni, a rendet fenntartani, midőn ő is arra közreműködni van hivatva.

Bár mielőbb eljönne az idő, hogy az esküdszékek hasonló kiterjedésbeni felállításának kérdése nálunk is eldöntés tárgyát képezze!

Viharos tusa volt, főleg azon kérdés felett, hogy az esküdszék avagy az ugynevezett Schöffengericht — vegyes bíróság — elve fogadtassék-e el. A Schöffengericht azonban, mely a németországi új bűnvádi eljárásban el van fogadva, megbukott, jelesen Glázernek 1872. máj. 22-én tartott fényes beszéde folytán, melyben a többek közt azt mondja, hogy „a ki a törvényhozás terén a mozgalmakat figyelemmel kísérté, az tudni fogja, hogy a törvényalkotás egén egy felhő emelkedik, a mely a JURYt komoly veszélylyel fenyegeti; ezen nézetem szerint az ugynevezett Schöffengericht csak képe (Trugbild), melyet Schwarze General procurator talált ki, s 1864. óta existál papirosan s pár év óta már gyakorlatban is oly alakban, a mint az esküdszékeket lenne hivatva pótolni.

4-er. A másodbírság, mely 5 bíróból álló tanácsban, a bírói kamara határozata elleni fellebbezés, a vádindítvány elleni kifogások, s az elsőbírsági ítéletek ellen a büntetés mértékének és a kártérítés kérdésében beadott felebbezések felett határoz.

Ezen kívül fefügyleti joga van a kerületben fekvő büntetőtörvényszékek bűnügyekbeni működése felett.

5-ör. A harmadbírság, mely 7 tagból álló tanácsban a megengedett semmiségi panaszok felett határoz.

A büntetőbírságok működéseinek támogatására hivatvák a biztonsági közegek és községi előljárásságok, melyek az ügy felderítésére szolgáló halaszthatlan előkészítő intézkedéseket megtenni: s a büntett nyomait, megsemmisítését s a bűnös elszökését akadályozni kötelezvék, de házmotozást és valakinek letartoztatását csak rendkívüli esetekben foganatosithatnak megbízás nélkül, arról a bíróság vagy államügyészségnek ily esetekben rögtön jelentést tenni tartoznak.

Ezekon kívül minden állami, országos vagy községi hatóság kötelezve van a büntenyítő bíróságok felszólításainak a lehető gyorsasággal eleget tenni.

A büntetőbírságok a magyar királyi hatóságokkal, s külföldi bíróságokkal is közvetlenül érintkezhetnek, a mennyiben erre nézve külön rendelet nem áll fenn.

Fekete Gábor.

— Országgyűlés. A képviselőház decz 17-iki ülése elég alkalmasan haladott a költségvetés részletes tárgyalásával. A belügyi költségvetést bevégezte, s aztán a közlekedésre tért át, mely legtovább tartott. A kereskedelmi miniszterium költségvetése rövid ideig tartott, s végül a közoktatási került szönyegre, melyet aztán nem végezték be. Ezen pontnál Irányi az ellen kelt ki, hogy a felnöttek oktatására szánt összeget miért csonkítják meg 10000 frtal, ez összeget — mint mondá — sokkal szel-

szerűbben meg lehetett volna gazdálkodni a miniszterelnöki pótlék megszavazásánál, „mely főleg a képviselők és mágások megvendéglésére szolgál.“ Erre Tisza Kálmán, ki mint mondá, meggyőződése szerint demokrata — hát ő is demokrata? — igen helyesen jegyzé meg, hogy a miniszterek díjazásánál fukarkodni épen nem demokratikus dolog, mert akkor az ily magas állásokat csak gazdag emberek foglalhatják el.

A költségvetés tárgyalása 18-án befejeztetett, megszavaztatván, illetőleg kitöröltetvén az igazságügyi- és honvédelmi miniszteriumok költségvetéseiből azon tételek, melyeket a pénzügybizottság ajánlott. A dolog érdemében kevés szó történt, s csak néhány határozati javaslat, meg indítvány adatott be, melyeket azonban maguk az indítványozók visszavontak Pauler miniszter felvilágosításai folytán. A hon védelminiszterium költségvetésében ajánlott törlesztések szó nélkül elfogadták.

A 19-ki ülés nagyon rövid volt. A pénzügyekre vonatkozó jogi szabályok érvényben hagyását illető törvényjavaslat csaknem szó nélkül fogadtatott el. — Egyedül Csiki Sándor képviselő látta jónak torka szakadtából szidni a kormányt, mindazon visszaélésekért, melyek az adóbehajtások körül követtetnek el. Pauler miniszter aaztán megmagyarázta a dolgot, hogy azon törvényjavaslat nem az adóbehajtásról, hanem pénzügyi jogi szabályokról szól, melyeknek elfogadása épen az adózók érdekében történik. Egyéb említésre méltó nem történt.

Nagyméltóságu m. kir. közoktatás- és valóságügyi miniszter ur, kegyelmes uram!

(Folytatás.)

Brassóban és vidékén a 22,000-et meghaladó tiszta magyarságnak, ide nem számítva a százezer lelket meghaladó székely nemzet mellőzhetetlen érdekeit, nincsen egy tisztán magyar jellegű leány-avagy fiú felsőbb avagy alsó nevelő intézete, — a mióta a magyar községek iskoláikat felekezetenélküliekké a törvény és állam érdekében nyilvánították, a tanács stílussa szerint: confessions-lose 112. — a nagy javadalmu és jövedelmü Brassó városa és vidéke semminemű segítség és segedelemmel előmeneteléhez és gyarapításukhoz nem járul, sőt mint Tatragnál, az eset, a népaavelési érdekekben az iskolai tanító- és tanuló teremhez szükséges tananyagokat a községi, ám legyen most közös, erdőkől is pénztart és akkor ucalványozták, a midőn már építeni nem lehet; a hosszufalusi állami felsőbb népiskola alig ha nem tanácsi befolyás következtében első telek nélkül maradt, s a különböző színezetek alatt tévutra vezetett gyenge nép, mert németül nem tanítanak, a gyermekintézetben, oda tereltetett különösen a tanítási kényszer beszüntetésével, hogy gyermekeiket különböző ürügyek alatt visszavonva, az év végével csak öt szál gyermek állott vizgát, s kedves alkalom nyújtott ezáltal illetékes főszemélynek nyilvánítani, „ilyen intézetre, tanodára az állam nem költethet!!“

A fennebbi bajok és egyedüli szász hivatali kormányzat eredményezi, hogy a midőn az új iskolai törvények értelmében a népnevelési egyeslet befolyása a hosszufalusi állami felső népiskolára beszünttetett, s minden e feletti rendelkezés a Brassó városi és vidéki határozó többségben szász iskolaiszékre kell hogy bizassék, azon derék lelkészek és tanítók sóhaj- és fájdalomteljes nyilatkozatait kelle hallanom, a kik épen időt, vagyont és mindent áldozának nemzeti érdekeiben létekezésükben; tartván attól hogy a halhatatlan tiszteletű b. Eötvös József egyik nemzeti dicső emléke, már a születési és létesülési bajok kiállása után semmisül meg!

Van Brassó városában és vidékén 2068 reformált vallásu magyar; a törvény és állam érdeke biztosította e népet, hogy nem bántva, a mások nemzetiségét, de sőt elősegítve, saját gyermekeit magyaroknak és saját vallásában neveltetheti; iskoláját a törvény értelmében felekezetenélkülivé nyilvánította, — a kormány közös költségvetésű iskolá felállítását rendelte el, — tudomásom szerint a kormány a törvények alapján pénzbüntetéssel igyekezett, számtalan kérelmek és sürgetések foganatosítatlan maradások után, Brassó város hatalmas közönségét, közköltésén felállítani az iskolát; semmi eredmény nem kosozta ez igyekezetét, — a Brassó városi és vidéki fennebb érdekelt nagy többséggel szász iskolaiszék október 24-én 1871. egy veres boritékba fogott nyomtatott röpirattal felelt és fizetett, — a gazdag Brassó város közönsége nevében megtagadta segédkezését, — a 200-at meghaladó magyar reformált vallásu gyermekek közül, minden jellesege mellett a helyi derék lelkésznek, csak 60 gyermek fér be a kis iskolaterembe, az is minden egészségi szabá-

Mi hir külföldön?

lyok ellen szinte egyik a másik hátára szorulva; 140 magyar gyermek s az ezutániak, magyar jellegű tanterem és tanító hiányában, szerteszét eljárnak, nemzeti érdekünket nem képviselhetők más iskolákba vagy az állam és törvény érdeke ellen; minden cél- és érdek nélkül vesz tegetik el idejüket, s tudatlanul nőnek fel.

Ha Brassó vidéke szász földhöz tartozik, akkor az Andreanum privilegiumban előforduló kitétel „a Viros usque ad Baralt unus sit populus” nem azt teszi, hogy a szász atyafiak és honpolgártársak, ezen nagy ország-rész minden jövedelmeit és hasznait saját nemzeti érdekekben használják fel, hanem azt, hogy mindazon ősnépek és azután szaporodottak, kik a kijelölt földet lakják, terület és kötelezettségeit hordozzák és teljesítik, legalább vagyoni állásukhoz mérten részesüljenek a hasznokban és javadalmakban is, — ha tetszett örvideni a brassói szász atyfiaknak, a midőn 1848-ban a magyar nemesség és aristokratia diplomáit, privilegiumait letéve magát személyileg a törvény előtt és a közteher viselésre nézve az utolsó bolgárszegi almakereskedőhöz egyenlőnek nyilvánította, tessék a brassói magistratus és közönségnek is a magyarokat és oláhokat háttérbe nem szorítani, tessék a közjövödelmeket pontosan és úgy kezelni, hogy azok különböző tisztársaik kezeik közt el ne olvadjanak, hanem megtakarítatva a társnemzetek jogos igényei előmozdításra is fordíthatók legyenek.

(Vége köv.)

Meghívás.

a tordamegye-aranyos- és marosszéki tankerületi „tanító-testület” megalakítása céljából Maros-Vásárhelyt, 1873. évi decz. hó 29—30-dik napjain tartandó néptanítók gyűlésére.

A korszerű eszmék tömkelegében legnagyobb előnyt és kifejlést a népnevelés ügye követel. Ez képezi a sarkpontot, honnan a nemzedéknek kiindulnia kell, ha azt akarjuk, hogy a haladó-nemzetek sorából ne törölje ki nevünket a történelem muzsája, mely e század első felében a nemzeti nyelv, irodalom, a legujabb időben a népnevelés köréből elismerő vívmányokat jegyzett fel nemzeti haladásunk évkönyveibe. Hála a gondviselés nemtőjének, alkotmányos újraébredésünk korszakában, a népnevelés ügye is hathatós lendületet nyert, s boldogult Eltvösnünk szelleme, tapintatos uton vezetébe a cultur törekvés csatornáit a nemzedék szívéhez, melyek még a parlagos sinitördő földben is megkísérték fejlődő csirát, élet-erős plántát tenyészteni, s ma már áldáshozó gyümölcsöket is szakíthatunk a terebélyes fáról, melynek hovatovábbi művelését, a nemzeti közszellem, e legnagyobb reformátor, vette gondos felügyelete alá.

Egyes ágakat oltogatni, vagy a törzsön mutatkozó káros hajtásokat kiirtani, kinek-kinek egyenkint is kötelessége; de a társulás által egész testületet, egész erő t, hatalmat fejteni ki a népnevelés fája ápolására, ez egyik legszebb nemzeti erőny, mely magamagát dicséri, s a mivelt külföld előtt is elismerést szerez számunkra.

Ez indoktól vezettetve, a magas kormány erre vonatkozó szabályrendeletét szemelött tartva, a fennjelzett tankerületben is egy „tanító-testület” létesítését tűztük ki feladatul, mely célból Maros-Vásárhely szabad királyi városát jelöltük ki a közgyűlés megtartási helyeül, a mely gyűlésre megjeleni minden tanügybarátot és jogosult pályatársat egész tisztelettel kérünk fel. A közgyűlés decz. 29-ikén d. e. 10 órakor leendő, a helybeli polgáriskola helyiségében, melynek főtárgyát: a megalakulás, általános szervezkedés és az id. bizottmány által elintézt minta-tanítás megismérlése, s több felmerülő köbki ügyek elintézése fogja képezni. Városunk vendégszerető polgárai szívesességében is bizunk, s ezen bizalom nyomán Szekeres Elek és Basa Péter tanító-társainkat kértük fel érkező vendégeink lehető elszállásolását kieszközölni. Kik becses megjelenésükkel gyűlésünket megkivánják tisztelni, bármily uton szíveskedjenek szándékukat a rendező bizottmánynyal előlegesen tudatni, hogy a körülmények szerint tájékozhatassuk magunkat.

az erdélyrészi — és a nevelés-ügyét melegen felkaroló lapokat — egész tisztelettel kérjük fel jelen közleményünk szíves átvételére.

M.-Vásárhelyt, decz. havában.

Szentgyörgyi István,
bizottm. jegyző.

Kerekes Sámuel,
bizottm. elnök.

— Poroszországban a képviselőház a polgári házasság kérdésével foglalkozik. A 17-én tartott ülésben a cultusminiszter hathatósan támogatta a javaslatot. Elmondá egyebek között, hogy a kérdés csak a kötelező polgári házasság által oldható meg, mely az államot úgy, mint az egyházat saját területére helyezi. E beszéd közben lépett a terembe Bismarck herceg, s csakhamar a vitaközásba vonatott. Ugyanis Gerlach képviselő, személt hánytá Bismarcknak, hogy 1849-ben egészen másképp gondolkozott a tárgyalás alatt levő kérdésről, midőn így szólott: „Az idő hajója, melyben bolondok eveznek, össze fog törni az egyház szikláján.” Bismarck herg. erre hoszasabb, de elég kíméletes beszédben felelt. Mondá: „lehet hogy tévedtem, hiszen tévedni emberi dolog; de azt követelni tőlem, hogy egy negyedszázadon keresztül, ugyanazon itélethez ragaszkodjam, igazságtalan eljárás. Nagyon gyenge elvszilárd-ság, a gyermeket a fürdővel kidobni, mely azt mondja, menjen bár tönkre az állam, de én megmaradok nézetem mellett. Az államra nézve a törvény, önvédelme szempontjából szükséges, a püspökök forradalmi magatartása miatt. A püspökök forradalmi magatartásukról szólék. Igen, mert a forradalmi álláspontnak lényege épen az, hogy a személyes itélet az érvényes törvény fölébe tétetik. Ebben különbözik a reform a forradalomtól. A kath. püspökök pedig eltértek az előbbi utjáról.” Szavait élénk helyeslés követte. A polg. házasságról szóló törvényjavaslat a kormány előterjesztése szerint, el is fogadtatott.

— Dániában a kormány és parlament között, csak nem egy év óta szakadás létezik. A kormány más elemekből állván, mint a képviselőtöbbség; többször bizalmatlansági szavazatot kapott. A kormány le is mondott, de a király mégis megtartván azt, új választást rendelt el, melyből ismét az előbbi többség került ki győztesen. Ezen többség most 59 szavazattal 32 ellenében, feliratot intézett a királyhoz a kormány átalakítása végett.

Vegyes hírek.

— Karácson első napján a piaci róm. kath. nagytemplomban énekes mise lesz, melyen — mint halljuk — Vocelka Ede vezetése alatt néhány műkedvelő fog közreműködni.

— Városunk határának felmérési munkálatai hitelesítésére e hó 22-ike volt kitűzve; minthogy azonban az érdekelteknek igen csekély része jelent meg, a hitelesítési tárgyalás ezuttal elnapoltatott s a jövő év elején fog megtartatni.

— Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank közpecbaroti közszénraktárt nyitott Dicső Károly ur szentkirály-utczán kereskedésében. Egy vám mársa ára 50 kr. Ajánljuk ez uj tüzelő anyagot, mely, mint halljuk, szagtalan-sága folytán szobai fűtésre is igen alkalmas, a közönség figyelmébe.

— A Kovács Albert által szerkesztett „Egyházi reform” című havi közlönynek 12-ik száma megjelent, tartalma. A convent kérdéséhez II. és III. Kovács Albert-től; reformmozgalmak Svájcban P. K.-tól, az egyleti értesítő és szemelvények. A füzet végén az előfizetési felhívás van, melyből láthatólag, e lap a nagy egyházi kérdések közlönye marad s folytonosan figyelemmel kísérendi az összes keresztyén világ mozgalmait.

— A francia nyelv levél szerinti, Robertson után P. Nagy Sándor által szerkesztett önképzésnek 24-ik levele küldetett be szerkesztőségünkhez.

— „Vasúti és gőzhajózási kalauz” cím alatt egy új vállalat indul meg a jövő évben. E lap a vasúti és gőzhajózási menetrendeket; közleményeket a kereskedelem és ipar köréből; idegenek kalauzát a hivatalok, intézetek, társulatok, ügyvédek, orvosok stbről fog tartalmazni. Előfizetési ára egy évre 2 frt o. é.

— A „Nemere” szerkesztősége előfizetést hirdet lapjának negyedik évfolyamára. A felhívásból kitetszőleg e lap a brassói magyarság és a közel eső székely székek érdekeit fogja képviselni és támogatni, s a társnemzetekkel a jogegyenlőség alapján igyekezni fog a jó egyetértés fenntartására. Ily iránynyal a legőszintebben öhajtjuk e lapnak minél szilárdabb fennállását.

— A maros-vásárhelyi ev. ref. főtanoda könyvnyomdájába kerestetik egy szakavatott magyar szedő előnyös feltételek mellett; értekezhetni eziránt nyomdavezető Imreh Sándorral.

Dürüczkölö.

Mit meg nem érünk még, „mire megvénülünk,”? Csávolszki, egy fánátikus fiatal képviselő, kinek ezen kívül más érdemét nem ismerjük, hosszason oktatta a bal-középet; Ugrom Gábor szintén képviselő, ki fiatalnak ugyan elég fiatal, de arra hogy fánátikus lehessen igen székely, in specie, a Tiszákat leczkázta meg. Legujabban, — mert három az isten igaza. — Bartha Miklós szintén fiatal képviselő, kinek egész életrajza eddigelő ennyiben határozódik, hogy született és képviselővé választatott: Ghyczy K. ellen zudítja habzó frásisai árját. Egyebek között állítja: hogy az öreg urnak még joga sem volt politikáját az idők exigentijához idomítani. A három öreg

ur méltán bűnhődik, elvből mindnyájan sok éretlenségnek tettek szarvat; hanem a fiatal óriásokat még is figyelmeztetjük azon képre, mely a felfordult világot ábrázolja, s melyen a kocsisok olyan furesán veszik ki magukat. Mi azt tartjuk hogy: mutasson a szem, még ha kancsi is, s a mutatott uton menjen a láb, még ha az első balle-rinájé is.

* * *
Olvasván a fővárosi napi lapokból, hogy ez s ez képviselő kilépett, ez meg amaz pártal megszakította régi összeköttetéseit: akaratlanul a hullá állapotjára kell, hogy gondoljunk. Az emberi testet egybealkotó egyszerű elemek akkor lépnek ki összeköttetéseikből, midőn a test hullává változik; az éleny ekkor fölkeresi a szent, a kö-neny a légenyt stb., s mint szénsavany ammoniák oda-hagyván az egészet, a mi ott marad, nem egyéb, mint „a por és a hamu.” Vigyázzanak képviselőink, nehogy az ily nagyban megindult kilépéseknek, felbomlásoknak a legyen az eredménye: hogy országgyűlésünk is a por és a hamu-vá változzék.

* * *
Hallotta-e urambátyám, hogy Brassó várossa centumpaterei sajtópert indítottak Orbán Balázs és a „Nemere” ellen?

— Hat ezt már miért tették a circumspectus atyafiak?

— Azért mert védelmére mertek kelni a barczasági magyarfalvaknak, melyeket a brassói szászatyafiak minden igazukból és jogaikból kiforgattak.

— Ők a ludasok s mégis ők állanak az erdő fölöl.

— Eltalálta urambátyám, ők igazán az erdő fölöl állanak, még pedig azon erdő fölöl, melyet a brassói tanács a barczasági magyarfalvak tulajdonából ármány és erőszak által legfőképen a Bach-korszak alatt maga számára — elkezelt.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésén az 1873. decz. 15-én és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

(Folyt és vége)

III. Tanács bűnügyekben.

Vajda Simon k. t. r. b. által.

Koncsa János s t. testisértés, Strimbeanu Radu becsületsértés, Theban György becsületsértés, Pap Tódor becsületsértés, Szabó Róza becsületsértés, Balázs István testisértés, Szántó Józsefné tolvajság, Mándi Pepi becsületsértés, Mucz Arisztintye becsületsértés, Cserei Mózes becsületsértés, Komán Vaszilie testisértés, Stoja Mihaila testisértés, Keresztes István testisértés, Koncz Antal testisértés, Henter Ferencz testisértés, Sándor József becsületsértés, Boltres Mihály becsületsértés, Padure Andre testisértés, Trefil András s neje becsületsértés, Benedek Józsefné becsületsértés, Bodó Lázár becsületsértés, Galetea Nicolai tolvajság, Schvarcz Volf becsületsértés, Ilia Áron testisértés, Serbán Serbán becsületsértés, Csatos Barabánné becsületsértés, Binsán Alexa testisértés, Leinert Márton becsületsértés, Joóy Borbára becsületsértés, Boldizsár József közérköleség elleni kihágás, Komáromi Berta becsületsértés, Kutkán Nicolai közhivatal el., Dániel Mihály testisértés, Dregár Nicolai tolvajság, Römer Ferencz tolvajság és életbiztonság elleni kihágás iránti bűnügyök.

Popovics Servián k. t. r. b. által.

Vertim Spiridon testisértés, Moravik József becsületsértés, Koltár Stefan jepure becsületsértés, Simon Tárú becsületsértés, Magyar László becsületsértés, Litmann Anton becsületsértés, Pepelea Achim s t. testisértés, Venczel György becsületsértés, Schulcz József becsületsértés, Musát Mihály becsületsértés, Buzogány Andrásné becsületsértés, Verner Stefan becsületsértés, Gires András Komán Vaszilika tyekán lopás, Szakács Imre testisértés, Kopacz Joachim becsületsértés, Czeleste Nani becsületsértés, Molnár Kata becsületsértés, ifj. Pál István s neje becsületsértés, gr. Toldalagi Zsigmond testisértés, Festila Gateiu Nicolai testisértés, Beke János tolvajság, Jáni Sándorné becsületsértés, Bauman Mihály becsületsértés, Coteiu Nicolai becsületsértés, Opreanu Dumitru sikkasztás, Hedvig Lukács János becsületsértés, Osváth László becsületsértés, Dusa Gavrila s t. tolvajság, Kamarás Juon lopás, Vajda Kosztán lopás, Kerekes Dániel testisértés, Morár Nonu becsületsértés, Daraboner Nicolai s t. lopás, Zsurka Mariska s t. testisértés, Domzsodi József lopás, Vortolomei Zaharia Keptosz s t. testisértés, Várad Petru becsületsértés, Pataki Györgyné becsületsértés iránti bűnügyök.

Spech Adolf k. t. r. által.

Harsány János e. sulyos testisértés, Gyorgyes Tyirila e. testisértés, Ráduly János e. gyilkosság, Csorthe Tódor e. sulyos testisértés, Muska Juon e. tolvajság, Rottár Juon e. tolvajság, Schmidt Erzsébeth e. csalás, Petrik Vaszilie s társa ellen sulyos testisértés iránti bűnügyök.

Stoyka Antal k. t. r. b. által

Szabó István s. t. e. sulyos testisértés, Natailla George s. t. e. becsületsértés, Negrean Iliana s. t. e. becsületsértés, Szücs Andrásné e. becsületsértés, Drule Condrate e. testisértés, Teitelbaum Henrik e. becsületsértés, Volf Kata e. testisértés, Rózsa Sigmund e. testisértés. Serestyén László e. vagyonbiztonság, Bojniczer Ignác e. közintézkedések, Gábor Mózes e. testibiztonság, Czintea Jánosné e. tulajdon biztonság, Básarába Nicolau s. t. e. testisértés, Bács Pável s. t. e. sulyos testisértés, Romoszán Josif e. tolvajság, Csőregi András e. sulyos testisértés iránti bűnügyök.

Mégai Ferencz k. t. p. b. által.

Neamtzu Juon lui George s. t. nyilvános erőszak és sulyos testisértés, Perint Lukács család, Borsa Nikita sulyos testisértés, Kiserku Juon s. t. rablás, Horváth Antal emberölés, Zsomberi János becsületbiztonság, Kusztoz Dániel közintézetek, Miess György becsületbiztonság, Turka Vaszilie tulajdon biztonság, Kovács József becsületbiztonság iránti bűnügyök.

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Gruz István k. t. p. b. által.

Magyarán Juon Zámier István e. majorsági fekvőségek megváltásáért, Berivoi László Bukur Pász e. egy telek állomány visszaadásáért, Gola Péter a Hostoxi volt urbéres község e. majorsági fekvőségek visszabocsátásáért

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert

Hirdetmények.

(99)

(2—3)

Sz. 7271.

polg. 1873.

Arverési Hirdetmény.

A maros-vásárhelyi kir. törvényszék által ezennel közhirrre tétetik, miszerint Maros-Vásárhelyt elhalt kőmivesmester néhai Koók József hagyatékához tartozó Maros-Vásárhelytől a cigány-mező-utcában az 1219. házszám alatti telken az udvaron egy sövény-falu zsendelylyel fedett szoba az Ivánski Jánossal közös udvar és kerttel együtt 1874. január hó 23-án d. e. 10 órakor a helyszínen nyilvános árverésen el fog adatni a következő nevezetesebb feltételek alatt:

1) A kikiáltási ár a gyámokok jelen szám alatti jegyzőkönyvi kívánalmaik folytán 300 frtban állapittatik meg.

2) A venni szándékozók a kikiáltási ár 10% kamatját tartoznak bánatpénzzül letenni, mely bánatpénz bennmarad biztosítékul a vételár teljes letisztázására.

3) A vételár felerésze az árverés napjától számítandó 14 nap, másfele része pedig az első határnap lejártá után 14 nap alatt az illetékes kir. törvényszékhez fizetendő a vevő által.

A kir. törvényszéknek Maros-Vásárhelyt, 1873. nov. 27. tartott üléséből.

Damokos,
elnök.

(97)

3—4

Karácsonyi és új évi ajándékok.

Alólírt ajánlja a t. közönségnek legújabbban érkezett, és legújabb mintájú

arany- és ezüst ékszer-árut

u. m. karpereczek, fülbevalók, gyűrűk, mell-tűk, gombok, férfi- és női óraláncok, ezüstkortartók gyümölcskosarak, egyes- és egész levő-eszközök, gergyatartók, burnöt- és dohányszelenczék, s többféle ékszerárut, a lehető jutányos árakért.

Ajánlja továbbá jól szabályozott női- és férfi aranyóráit

biztos jótállás mellett.

Az e szakba vágó mindennemű munkák készítésére, és igazítására ajánlkozik, s megrendelést gyorsan és pontosan igazít

Widder Antal,

(ékszerész M. Vásárhelyt főter 274. sz.)

(96)

3—3

T. ügyvéd urak figyelmébe!

Tisztelettel ajánlom a tekintetes ügyvéd urak becses figyelmébe és pártfogásába a következő raktári nyomtatványaimat, u. m.

- MEGHATALMAZVÁNY, 48. raktárszám alatt, konceza 50 kr.
- ZÁLOGJOGKITÖRLÉSI KÉRVÉNY, 100. raktárszám alatt, konceza 50 kr.
- ZÁLOGJOG BEKEBELEZÉSI KÉRVÉNY, 101. raktárszám alatt, konceza 50 kr.
- TULAJDONJOG BEKEBELEZÉSI KÉRVÉNY 102. raktárszám alatt konceza 50 kr.
- VÁLTÓKERESÉT, 103. raktárszám alatt, konceza 50 kr.

A fenn elősorolt nyomtatványok nállam folytonosan kaphatók lesznek; a távolibb megrendeléseket postafordultával jól becsomagolva utánvétellel küldöm.

MAROS-VÁSVÁRHELYT, 1873. decz. 12-én.

teljes tisztelettel

Imreh Sándor,

ev. ref. főtanodai nyomdász.

(80)

Legújabb törvénykezési és gazdasági munkák. 27—*

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelyt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye.

községek s különösen jegyzők számára

irta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek ma-

gyarázata tekintettel Erdélyre

irta Zilinszky Imre. Ára 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi elöljárók használatára. Ára 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája által

a községi elöljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezikk a községek rendezéséről Ára 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. cikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezete és helyközségeinek legújabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczai Gusztáv, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irtá: Galgóczi Károly.

I. rész általános földmívelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágművelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legújabb kútfők után, irták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irtá: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjúismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára. Irták: Dely Máttyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, kös-méte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalata és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, irta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. irta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a miniszteri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-ad rét kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivételére és behajtására vonatkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ára 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a bélyegdíjak iránti törvény és szabályok legújabb szerkezete. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ára 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyarózi jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ára 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ára 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, elöljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legújabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: Toth Lajos. Ára 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyzó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ára 2 frt 40 kr.

Irtá. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás, vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve.

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás. Ára 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szolgálatra készülőknak ajánlva.

Gazdasági lötenyésztes, pályamű, irta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legczélszerűbben leirt főzés-mesterség közöposztályu magyar konyhák számára 40 kr

Legújabb és megpróbáltatott magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésér Irtá. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Irták: Eisenmayer és Göbei, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyésés körül. Irtá: Kovács Zs. Ára 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irtá Konecsey Kálmán. Ára 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdálkodás és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irtá: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükrő a falusi ifjúság számára tandíj és olvasó könyvül. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irtá: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromrovoslási könyv. Irtá: Dr. Wágénfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 frt 60kr.

Koronás szőlőművelés, Irtá Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt az ev. ref. főiskola gyorsajtaján 1873,